

Predstojee volitve bodo tudi morale poudariti, da je ljudska volja suverena, da je ona prvi suveren v državi, ter da iz nje prihajajo vsa ustavna prava. Ljudstvo bo moralo z glasovnimi kroglicami izjaviti zahtevo: Spoštovanje ljudske volje se mora jasno v ustavi zagotoviti! Ustava se mora tudi v tej smeri jasno in temeljito spremeniti!

Predstojee volitve bodo združene z velikimi težkimi. Predvsem dela zimski čas mnogo težav ter zahteva veliko žrtv od kandidatov, agitatorjev in volilcev. Zrtvoljubje je prvo, kar je v tem času treba našemu ljudstvu. Gre za sveto slovensko stvar. Zato je treba vsakemu poedincu prinašati žrtve.

Potrebna pa je tudi neustrašenost in odločnost. Na vladi so nasilni politiki, ki bodo znali vsepovsodi uporabiti nasilne in surove elemente. Napram takim elementom mirno kri in odločnost! Našega ljudstva ne bodo prisilili, da bi s pasjo ponižnostjo poljubovalo njihovo šibo ter obojevala njihovo korupcijo in nepoštenost. Naše ljudstvo bo šlo s prezirom mimo takih elementov ter bo slovensko pravo in slovensko poštenost branilo odločno in pogumno.

Znamenite in pomenljive so tudi besede, ki jih vsebuje proglas širšega bloka. Besede so namenjene širšemu občinstvu: vsem prijateljem narodnega sporazuma v državi. Naše pa so, odnosno bodo naše pazljive čitatelje izven mej naše države. Kulturna Evropa bo iz njih spoznala, kako se v naši državi gazijo najpriprostejša načela in najnujnejše zahteve parlamentarizma.

V našem parlamentu sta zbrana dva tabora: stranke narodnega sporazuma tvorijo eden tabor, stranke narodne mrznje, korupcije in nasilnosti pa drugi tabor. Prvi tabor predstavlja ogromno večino v parlamentu, drugi pa manjšino. Kljub temu je moral prvi tabor kapitulirati (vdati se) pred drugim. Davidovičeva vlada — vlada sporazuma, zakonitosti, reda in pobiranja korupcije — je morala dati ostavko. Morala je prenehati s svojim prečiščevanjem upravne korupcije in preganjanjem korupcionistov. Državo krmilo je vzel v roke tabor korupcije in nasilništva.

Nasilniki hočejo z nasilstvom dobiti večino pri bodočih volitvah. V to svrhu so razdelili orožje svojim pristajšem po različnih pokrajinah. Sam Pašič je letos v Bjelini govoril o krvi, s katero je treba braniti sedanjo državno ureditev.

Vse to ne sme in ne bo preplašilo ljudstva. Ljudstvo bo svoje zaupanje poklonilo samo strankam narodnega sporazuma. Samo v teh strankah ima parlamentarizem svoje zatočišče, samo te stranke bodo čuvala suverenost ljudske volje, ki je vir vseh ustavnih pravic, ter bodo preprečevale vmešavanje neodgovornih činiteljev v svobodno odločevanje narodov.

Vsa ogromna važnost predstojeeh volitev je izražena v tej vzporeditvi: zmagala bo 1. ali poštenost ali korupcija, 2. ali bratski sporazum ali medsebojna mrznja in borba, 3. ali postavnost in parlamentarizem ali pa absolutizem in nasilje.

Zmagati pa mora: poštenost, bratski sporazum, ustavnost in parlamentarizem. Zato morajo zmagati stranke bloka! Med Slovenci mora zmagati Slovenska ljudska stranka! Njena zmaga mora biti velika in sijajna!

pa seve niti zmenili se niso za nas nesrečneže! Od česa naj živimo —? Gospod Filander sicer pravi, da se nam ni treba bati gladi, ker je gozd bogat dovolj na najrazličnejših sadežih, pa ne verjamem da bi mogla shajati brez mesa. Utrujena sem. Pozno je že in spat pojdem. Jutri pa bom nadaljevala svoj dnevnik.

XVII.

Kako je Claytona in njegove ljudi našla francoska križarka.

Par tednov je minilo. Nesrečna družba izgnancev se je počasi navadila na svoj novi položaj.

Kolikor je bilo mogoče, so si udobno uredili koč. Z velikim kosom jadra so si jo razdelili v dva dela. V prednjem so stanovali moški, Porter, Filander in Clayton, tam je bila tudi kuhinja, ki jo je oskrbovala Barba. V zadnjem delu je gospodarila Ine z Barbo. Okno je bilo v zadnjem delu, v prednjo sobo je prihajala svetloba skozi vrata, ki so jih puščali odprta, kadar so bili doma.

Iz posušenega listja in trave so si napravili ležišče. Odeje so imeli seboj.

Tudi na džunglo so se polagoma navadili. Izpočetka so si upali le na rob gozda, kmalu pa so se spuščali že globlje v goščavo. Nabirali so jagode, orehe in drugo divje sadje. Divjačine seve niso streljali, ker so imeli le samokres in tudi v njem le tri naboje. Te pa so hranili za skrajno silo.

Profesor Porter je prejkoslej hodil razmišljen okoli in ni bilo dneva, da si ne bi bil zašel. Ubogi gospod Filander je shujšal do kosti in kože, toliko skrbi je imel s svojim raztresenim prijateljem, da se mu ni izgubil.

Njihovi strahi glede prehrane z mesom se niso uresničili. Vsak dan so našli že navsezgodaj svežo div-



Pravo Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“

je najboljšo in v uporabi najcenejše milo na svetu. Pri nakupu pazite na ime „Schicht“ in na znamko „Jelen“!

Pašič-Pribičevićeva vol Ina vlad!

Pretekli teden v sredo je demokrat Timotijević vrnil kralju poverilnico za sestavo poslovne vlade, ker so radikali na povabilo za vstop v to vlado tako odgovorili, da z njimi ne bi bilo mogoče sodelovati. Kralj je namreč poveril Timotijeviću, naj sestavi tako vlado, ki bo nadaljevala dela v duhu prejšnje Davidovičeve vlade. Radikalni odgovor je temu poverilu ali mandatu v vseh glavnih točkah nasprotoval. Radikali so sicer povdarjali, da so tudi oni vedno gojili bratsko ljubezen v državi SHS, da bi tudi oni hoteli na vladi nadaljevati započeto zakonodajno delo in da bi končno hoteli zakon izvajati proti vsem enako ter da bi se s pomočjo zakona morala zavarovati državna oblast in posebej še vojska proti vsaki žalitvi ali omalovaževanju.

Kako so radikali »gojili bratsko ljubezen«, o tem ni treba govoriti, značilno je pa, da pri vsem tem, kar vedo povedati o svojem sporazumu, niti ne zmislijo na Slovence. Zakonodajno delo v parlamentu, pod katerim se v prvi vrsti razume zakon proti korupciji, invalidski zakon in zakon o poljedelskih kreditih, si radikali tudi predstavljajo čisto po svoje. Zakon proti korupciji so mislili uveljaviti samo v bodoče, da bi ostale vse že izvedene umazanosti in goljufije pokopane in korupcionisti zavarovani, zakon o invalidih in poljedelskih kreditih pa ne bi izvedli sporazumno s prizadetimi, kakor je začela to Davidovičeva vlada, ampak popolno samovoljno in iz vidika strankarske koristi. Kar se tiče zakonitosti in uporabe zakonov, je pa gotovo, da so hoteli po svoji stari navadi cele narode proglasiti za protidržavne ter preganjati vse svoje politične nasprotnike. Da bi vse to lažje izvajali, so še stavili kot pogoj in zahtevali deset najvažnejših mest v novi zvezni vladi.

Da takih pogojev Jugoslovanski, demokratski in muslimanski klub niso mogli sprejeti, je jasno in tako je bil poskus Koste Timotijevića končan. V trenutku, ko je Timotijević vrnil vladarju svojo poverilnico, sta nastali od vseh prejšnjih možnosti samo dve: Prva možnost bi bila vlada parlamentarne večine, ki bi z večino od ljudstva izvoljenih zastopnikov lahko delala v splošno korist. Druga možnost bi pa bila volilna vlada s Pašičem in Pribičevićem na čelu. Skupinam, ki v parlamentu ne morejo delati, se po drugih državah le tedaj poveri volilna vlada, če ni nobene druge skupine, ki bi lahko delala v parlamentu. To ni samo običaj, ampak pravo načelo napredno urejenih držav. Z ozirom na to načelo bi se pri nas morala pričakovati izbira in izvedba prve možnosti, to je vlade parlamentarne večine, izbiralo se je pa drugače in v sredo o polnoči smo dobili Pašič-Pribičevićevo vlado, ki bo do konca februarja izvedla volitve, do tedaj pa vladala brez parlamenta.

jačino pred vrati koč, sočno antilopo, merjasca, razne ptice, da, včasih celo lonec toplega močnika, ki ga je zanje Trzan ukradel v Mbongovi naselbini.

Trzanovo največje veselje je namreč bilo, da je mogel skrbeti za svoje »goste«. Pa kdo ve, če bi se bil toliko trudil zanje, da ni bilo med njimi belega dekleta —. Zdelo se mu je, da je njegov poklic, braniti jo in skrbeti zanje.

Pa le ponoči si je upal h koči, ko so belokožci spali. Boječ je bil in plah, prava divja žival pragozda. In vendar ga je tako zelo vleklo k belim ljudem. Posebej še bi bil nad vse rad govoril z belim dekletom, ji povedal, da je on Trzan, da on skrbi zanje in bo vedno skrbel ter da se ji ni treba ničesar bati —.

Šel bo k njim, tako je sklenil, in govoril z njimi s pomočjo črk, ki se jih je naučil iz knjig in ki so je tudi belokožci razumeli.

In nekega dne se je res osrečil. Belokožcev ni bilo doma, tako je ugotovil iz svojega opazovališča na bližnjem košatem drevesu. Skenil je, da pojde h koči in počaka nanje. To se mu je, bogvedi zakaj, zdelo najpametneje.

Clayton je tisto jutro že zgodaj odšel na grič severno od zaliva. Tam je pazil dan za dnem in čakal. Pripravil si je visok kup suhega vejčja in listja, da ga užge in z dimom da znamenje, če bi prišla kaka ladja mimo.

Profesor Porter je odkorakal po obrežju na jug, globoko zamišljen, in za njim jo je mahnil gospod Filander, neprestano ga opominjajoč, naj ne gre predaleč, da spet kje ne prideta kakemu levu na pot.

Ine in Barba pa sta šli v gozd nabirat sadje. Ze dolgo se ni nič hudega zgodilo, nobena divja žival se ni prikazala — Trzan je skrbno stražil v bližini koč — in ni ju bilo posebno strah.

Dne 27. julija je bila sestavljena Davidovičeva vlada, ki je kot prva razpolagala s pravo parlamentarne večine. Komaj je ta vlada končala najnujnejše priprave za rešitev najpotrebnejših vprašanj države, to je trajnega sporazuma, pobiranja korupcije, uvažanja zakonitosti in rednega upravnega poslovanja, je pa nastopila s 15. oktobrom kriza, ko je vlada na kraljevo željo podala svojo ostavko. Ko je kralj sprejel ostavko Davidovičeve vlade, je pa izrazil željo, naj se politika odstopivše vlade nadaljuje še na širši podlagi, ko bi se k novi vladi pritegnili tudi radikali. Da radikali pod pritiskom znanih korupcionistov niso in ne morejo biti za politiko poštenosti in zakonitosti, kakoršno si je začrtala Davidovičeva vlada parlamentarne večine, je jasno dobrim dvem tretjinam jugoslovanskih državljanov-volilcev. V Beogradu so pa le delali poskus z radikalno stranko v tej smeri in poskus je trajal od 15. oktobra pa do 5. novembra, ko je po dolgih pogajanjih radikal-ski poslanski klub podal svojo izjavo in svoje predloge, ki naravnost nasprotujejo sporazumu in drugim državnim potrebam.

Nujno važno za vse naše p istaše!

Naša skupščina v Beogradu je danes razpuščena. Dne 8. februarja 1925 bodo nove volitve. Te volitve bodo zgodovinske važnosti za našo državo. Pri teh volitvah se bo odločilo, ali je ljudstvo za sporazum, za red in mir ter poštenost v državi, ali pa je ljudstvo za nered, korupcijo in nepoštenost. Zato bodo te volitve izredne važnosti.

Naša dolžnost je, da se na te volitve prav dobro pripravimo. Zdej moramo predvsem skrbeti za to, da bodo vsi naši pristaji, ki imajo volilno pravico, vpisani v volilne imenike, in da se izbrišejo vsi tisti, ki nimajo volilne pravice.

Kdo ima volilno pravico?

Volilno pravico za narodno skupščino imajo vsi moški, ki so dne 10. novembra 1924 dovršili 21. leto, ako bivajo že pol leta v občini.

Volilne pravice nimajo:

1. Oni, ki so obsojeni na ječo.
2. Oni, ki so v konkurzu.
3. Oni, ki so pod skrbstvom ali pod kurateljo.
4. Oni, ki so obsojeni na izgubo državlanske časti.

Kdaj se mora reklamirati in kako?

Ako ima kdo volilno pravico, pa je izpuščen iz volilnega imenika, mora najpozneje do 24. novembra t. l. pri občinskem uradu reklamirati, to se pravi, zahtevati, da se ga vpiše v volilni imenik. Reklamaciji mora

V tem je prišel Trzan odnekod iz džungle, prežal nekaj časa na drevesu in se nazadnje odločil, da pojde h koči čakati.

Spustil se je na tla, premeril travnato ravnico s počasnimi koraki ter se postavil k vratom. Ali se ga bodo prestrašili —? Da bi se ga utegnili prestrašiti belodekle, ta misel ga je tako vznemirila, da bi bil skoraj opustil svoj načrt o sestanku z belokožci.

Čas je mineval, belih pa ni bilo odnikoder.

Nepotrpežljivost se ga je lotevala. Preganjal si je dolgečas z ugibanjem, kaj bi vse povedal belemu dekletu, — s pomočjo tistih znakov seve, ki se jih je naučil iz knjig, ker jezika belih ljudi ni razumel.

Povedal ji bo predvsem, da je on Trzan in da je njegova tale hiša, ki v njej stanujejo, povedal ji bo, da je on velik lovec in silen junak, da se nikogar ne boji. Da sme še nadalje stanovati v njegovi hiši, ji bo povedal, in da bo on skrbel zanje. Najboljšega sadja da ji bo nosil, najsočnejšo divjačino bo naložil zanje. —

Ali mu bo pač potem dala roko, kakor je videl, da so si podajali roke belokožci —?

Tako je premišljeval in ugibal in sanjal.

Kar udari na njegovo uho oddaljen, obupen krik. Pa še eden in spet eden.

Trzanu je šinilo o živcih kot da ga je udarila električna iskra. Mišice so se mu napele, telo se mu je nagnilo naprej, noga se je pripravila na skok.

Glas je bil Inin. V skrajni napetosti je poslušal.

Pa nobenega klica ni bilo več čuti.

Toda njegovo bistro, vajeno uho je ujelo druge glaso-

sove, topot številnih, urno bežečih korakov. Ni več poslušal. Kakor strela s titive, tako je planil po trati in izginil v gozd. —

Pa tudi drugi so čuli Inin obupni klic na pomoč — Dalje prihodnjic).

priložiti dokaze, da ima res volilno pravico, in sicer domovnico, krstni list ali potrdilo župnega urada o starosti, ter potrdilo, da že pol leta biva v občini. Vsa potrdila, ki se rabijo za reklamacije, morajo dati dotični uradi zastonj in brez koleka v 24 urah. Isto velja tudi, ako je kdo neopravičeno vpisan v volilni imenik, in ga je treba izbrisati. Kratko rečeno: Dne 24. novembra t. l. je zadnji dan, ko lahko še zahtevaš popravek volilnega imenika.

Popravek volilnega imenika lahko zahteva vsak, ki ima volilno pravico, in sicer za sebe pa tudi za druge.

Reklamacije z dokazi je treba vložiti pri obč. uradu, ki ti mora dati o tem potrdilo. Občinski urad mora v 5 dneh reklamacije rešiti in ti to rešitev dostaviti. Ako občinski urad v 5 dneh ne izda nobene rešitve, se smatra to, da je reklamacijo zavrnil. Proti zavrnitvi reklamacije se moraš najpozneje v 3 dneh pritožiti na okrožno sodišče. Vse take pritožbe so proste kolekov in taks.

Kaj nam je zdaj takoj storiti?

Pristaši! Somišljeniki! Pri volitvah je merodajen vsak glas. Zato moramo skrbeti, da nobenega glasu ne izgubimo. Radi tega prosimo danes nujno in odločno vse naše zaupnike in pristaše, da takoj gredo k občinskemu uradu ter si tam prepišejo volilni imenik, da ga morejo potem pregledati in preštudirati. Ako so iz volilnega imenika izpuščeni naši pristaši, ali pa, ako so vpisani taki, ki nimajo volilne pravice, potem zahtevajte takoj, najpozneje pa do 24. novembra popravek volilnega imenika. To je zdaj vaše najpotrebnejše opravilo. Paziti je treba na vse podrobnosti. Zgodilo se je že, da večkrat niti župani, ki so volilni imenik sestavljali, sami niso bili vpisani. Zato pa na delo, somišljeniki! Zmaga pri volitvah mora biti naša, saj se borimo za našo pravico in poštenost.

SOMISLJENIKI!

Pozor pri reklamacijah! Pri pregledu volilnih imenikov za volitve v narodno skupščino posebno pazite: 1. ali so vpisani vsi naši pristaši, ki so do dne 10. oz. 11. nov. dovršili 21. leto, 2. ali so vpisani vojaki, ki so letos odslužili ali bodo letos odslužili svoj rok; tudi te mora župan vpisati v volilni imenik (člen 2, odstavek 2, zakona o volilnih imenikih). Ako navedeni niso vpisani, jih reklamirajte! Ne zamudite roka, ki poteče dne 25. novembra t. l. Zoper zavrnitev reklamacije, ali ako v petih dneh po vložitvi reklamacije ne dobite od občinskega urada pismenega obvestila o rešitvi, je po zakonu določen samo tridnevni rok za pritožbo na okrožno sodišče. Pritožbo na okrožno sodišče treba vložiti pri županstvu, ki po zakonu mora dati na zahtevo potrdilo.

ZUPANI!

Kot ljudski zastopniki so župani dolžni pri popravah volilnega imenika svojim občanom pomagati z nasveti in v vsakem oziru skrbeti, da bodo vsi upravičenci vpisani. Opozorjamo, da letos ob novem letu ne bo uradnega popravljanja pred volitvami, ampak šele po volitvah. V občinah z več volišči je treba volilne imenike deliti in jih prirediti za vsako volišče. Ne pozabite vpisati popravkov v vse dele tako deljenega volilnega imenika.

POZOR!

Poleg gorenjih navodil naj naši zaupniki vestno izvrše še tole: 1. Vsako nasilnost kakega urada ali uradnika popišite kar najtočneje in pošljite tajništvu SLS. Žerjavovi in Puceljevi pristaši bodo gotovo uganjali nasilja. Za take stvari potrebujemo točne podatke. 2. Zlasti v občinah, kjer so občinski odbori v nasprotnih rokah, bodite pozorni. Dne 25. novembra bo popravljanje volilnih imenikov za te državnozborske volitve končano. Kasnejše reklamacije so za te volitve brezpredmetne.

Politični ogled.

Država SHS.

V ponedeljek je bila otvorjena narodna skupščina, da se ji prečita kraljev ukaz o njenem razpustu in o imenovanju PP volilne vlade. Po tem ukazu se vršijo volitve 8. februarja, nova skupščina se pa sestane dne 7. marca. Ponedeljkov sestanek skupščine je bil silno klavrn, ker se parlamentarna večina v znak ogorčenja nad teptanjem parlamentarnih načel te seje ni udeležila in so mnogi njeni poslanci samo iz galerije gledali, kako se vlada šopiri na svojih mestih. PP ministri so izgledali kot nekaki obtoženci in niti vojni minister, ki je v parlament priložil sabljo, ni mogel s svojim nastopom pokazati neke moči in samozavesti te vlade, ki je bila sestavljena sredi noči in bo sedaj delala brez nadzorstva do 8. februarja, ko bo nad njo izrečena ostra ljudska obsodba. Ker pravi tajniki skupščine niso bili navzoči, je vodil tajniške posle radikalni poslanec in nekdanji skupščinski tajnik Kobasica. Kratka seja je bila vendarle precej burna, ker se je oglasil najprej zemljoradnik Lazič z ostro obsodbo teptanja parlamentarnih načel. Poslanec Divac je pa napram vladni družbi vzkliknil: »To ni vlada, ampak komisarijat!« Ko so se kraljevi ukazi prečitali, so zemljoradniški poslanci obsedeli.

V nedeljo je bilo v Beogradu prvo zborovanje dose-danje parlamentarne večine, sklicano od Davidovičeve demokratske stranke. Zbrana tisočera množica je najodločnejše protestirala proti vsem, ki se hočejo igrati z ljudsko voljo. Ta shod je pokazal, da je ogromna večina beograjskega prebivalstva, kakor tudi države, najodločnejše proti sedanji vladi in proti načinom, po katerih so se predstavniki protiljudske politike zopet prerili do oblasti.

Proti predsedniku narodne skupščine radikalu Ljubi Jovanoviču, ki se sam in po drugih postavlja kot nepri-stranski parlamentarec, je izdal blok zelo značilno in popolnoma zaskrbeno izjavo. Ta izjava povdaja najprej, da je prišlo do PP vlade ravno po Jovanovičevem nasvetu in da je blok trdno pripravljen ugotoviti polno odgovornost vsakogar za vse težke posledice te vlade.

Italija.

Od strani, na katero se je fašizem prvotno najbolj naslanjal, se je začel sedaj najodločnejši boj proti fašizmu in njegovi vladi. Ko so v Rimu proslavljali italijanske zmage v svetovni vojni, so fašisti divjaško napadli razne organizacije, ki so se udeležile te proslave. Proti fašistovski mu nasilju je pa vstala organizacija vojnih invalidov in vojnih bojevnikov in ta odpor ima poleg nemirov in pretepov po rimskih ulicah in po drugih mestih tudi veliko politično pomembnost. Ta spor je napravil v inozemstvu velik vtis in sedanja italijanska vlada ni samo spoznana, ampak tudi obravnavana v Parizu in Londonu kot navadna predstavnica protiljudske oblastniške družbe. Ker so v Angliji zmagali konservativci, so računali fašisti na veliko naklonjenost Anglije, sedaj pa o tem ni niti govora, ker je fašizem ravno po protestih invalidov in bojevnikov pred celim svetom razkrinkan.

Volitve v Švici.

Pri volitvah v kantonsko, to je samostojno pokrajinsko upravo, so z veliko večino zmagali levičarji. Desničarske stranke so doživele strašen poraz in so rešile samo dva mandata.

Volitve v Ameriki.

Dne 4. novembra so se v Ameriki izvršile volitve glasovalnega zbora, ki mora do 14. januarja prihodnjega leta izbrati predsednika in podpredsednika Zedinjenih držav Severne Amerike. Glasovalni zbor ali svet ima 531 članov in ko so vsi ti enkrat izvoljeni, se z ozirom na strankarsko opredeljenost lahko takoj ugotovi, kdo da bo bodoči predsednik Zedinjenih držav za dobo štirih let od marca 1925 naprej. Za predsedniško mesto so bili tokrat trije kandidati in sicer republikanski, demokratski in neodvisni. Po izidu volitev glasovalnega zbora je gotovo, da postane ameriški predsednik republikanski kandidat in do sedanjí predsednik Coolidge, ki je dobil okrog 17 milijonov glasov. Coolidge je bil najprej podpredsednik, potem je pa po smrti predsednika Hardinga prevzel predsedniško mesto.

Pred volitvami v Nemčiji.

Nemške volitve, ki se vršijo začetkom decembra, bodo težek boj med republikanci in monarhisti. Volilne priprave delata dva ostro začrtana tabora, republikanci na eni, monarhisti pa na drugi strani, in pri volitvah bo stal nemški narod pred zelo pomembno odločitvijo. Republikance predstavljajo naslednje stranke: katoliški centrum, demokrati, socialisti in komunisti. Monarhisti imajo pred vsem skrajno levičarsko in zmernejšo nacionalistično stranko. K njim se pa prištevata tudi nemška ljudska stranka in še posebna bavarska ljudska stranka. Pričakuje se, da bodo zmagali republikanci in sicer zlasti vsled tega, ker so republikanske stranke na vladi za Nemčijo in za nemški narod mnogo dosegle v zunanje-političnem pogledu. Nacionalisti in monarhisti so vrh tega še razdvojeni med seboj in ni pričakovati, da bi se pomnožili pri volitvah in da bi lahko dobili državno oblast v svoje roke.

Tedenske novice.

OBCNI ZBOR KMETIJSKE DRUŽBE ODGODEN.

Komisarja pri Kmet. družbi je veliki župan ljubljanske oblasti na povelje iz Beograda odstavil in imenoval za novega komisarja dr. Spiller-Muysa, ki ima nalogo izvesti volitve v Kmetijsko družbo — s starimi delegati. S tem je občni zbor, ki je bil določen za ponedeljek, 17. t. m. odgoden. Opozorjamo na to vse delegate, ki so prejeli naša vabila, da se ne vozijo v Ljubljano. — Tajništvo Slovenske ljudske stranke v Mariboru.

Za kmetijski denar jim gre. Prva žerjavova skrb, ko se je sedaj zopet vrnil v ministristvo kot neposlanec, je bila, da se je lotil Kmetijske družbe. Izposloval je v Beogradu, da so odstavili našega komisarja Jarca, postavili drugega in odgodili občni zbor. Ravno za volitve bi naj bila Kmetijska družba za dr. Žerjavovo stranko molzna krava. Samostojni demokratje, ki nimajo v svoji stranki niti enega organiziranega slovenskega kmeta, so postali zopet gospodarji Kmetijske družbe, ko je kapital je last slovenskega kmeta. In kje drugje je organiziran slovenski kmet kakor ravno v SLS. Pri zadnjih volitvah so demokratje v Sloveniji dobili samo pol poslanca, samostojni Pucelj je prišel v skupščino po milosti volilnega reda in sedaj bo ta gospoda čisto po balkanskih zakonih gospodarila v Kmetijski družbi. Ravno kar označeni nastop dr. Žerjava v Kmetijski družbi si naj naši zavedni kmetje dobro zapomnijo za te volitve. Na svetu se vse masčuje, tudi Žerjavovo nasilje pri Kmet. družbi bo masčevano enkrat za vselej pri teh volitvah. Kmetje, pomnite, da Kmet. družba ni last dr. Žerjava, ampak last slovenskega kmeta!

Glavna skupščina Zadrúžne zveze se bo vršila dne 20. novembra t. l. ob 10. uri dopoldne v dvorani Akadem-skega doma na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union« v Ljubljani z dnevnim redom: Odobrenje zapisnika o zadnji glavni skupščini, sprememba pravil, dopolnilna volitev odbora in slučajnosti. Za udeležence glavne skupščine je prometno ministristvo dovolilo polovično vožnjo na ta način, da se kupi na vstopni postaji cela vozna karta, ki velja skupaj s potrdilom o udeležbi tudi za vožnjo nazaj. Zato

naj udeleženci pri vходу v Ljubljano voznih listkov ne oddajo. Potrdila o udeležbi se bodo izdajala v Akademskem domu. Polovična vožnja velja za čas od 18. do 22. novembra t. l.

Slovesna proslava Meškove 50letnice v Ptuj. Naš pisatelj, pesnik in župnik Ksaver Meško je kot rojak od Sv. Tomaža slavil minuli ponedeljek v Ptuj na prav slovesen način svojo 50letnico. Ob priliki proslave 50letnice je bil g. pisatelj odlikovan z redom sv. Save III. razreda. K zaslužnemu odlikovanju g. Mešku iskreno čestitamol

Mariborske novice. V Avstriji je izbruhnila stavka železničarjev in so po celi Avstriji brez železniškega prometa. Avstrijska vlada je rekvirirala po celi državi avtomobile, ki prevažajo potnike in pošto. V Mariboru je vsak dan po več največjih avstrijskih poštah avtomobilov, ki vzdržujejo poštni in potniški promet med Mariborom in Avstrijo. Na mariborskem glavnem kolodvoru se je nakopičilo zelo veliko tovornega blaga, ki je bilo namenjeno za Avstrijo, a ga je stavka zalotila ravno v Mariboru. Največje preglavice delajo mariborski železniški upravi vagoni žive živine in mesa, ki je naslovljeno na razne pre-kupce v Avstriji. Ako ne bo stavka kmalu končana, bodo avstrijski živinski prekupci in mesarji trpeli veliko škode. — V Mariboru je umrla v sredo jutraj po celem mestu znana dobrotnica cerkve in revežev Marija Schmdererer, sestra nekdanjega mariborskega župana dr. Schmdererja. Pogreb blage rajne se bo vršil v petek. — Minulo nedeljo se je vršilo po mariborski okolici več krvavih pretepov med pijanimi fantalini. Dve osebi, ki sta žrtve fantovskih spopadov, se sedaj lečita v mariborski bolnici in to sta neki Ivan Fras iz Spodnje Sv. Kungote in Irgolič iz Račjega. Frasa so fantje napadli pri Spodnji Sv. Kungoti in ga tako obdelali s koli, da so mu izbili desno oko, z noži so ga pa razrezali po obrazu in vratu. Irgoliču iz Račjega pa je bil v nedeljo z nožem razparan trebuh. — Na Meljski cesti št. 29 je bila te dni otvorena Prva Mariborska oblačilnica na obroke in to z bogato zalogo vsake vrstnega sukna za ženske in moške obleke, platna, perila itd. Z ozirom na težko gmojno stališče srednjega kakor tudi kmetijskega stanu je bila ustanovitev take trgovine za Maribor in okolico prepotrebna. Priporočamo jo najširšim slojem ter opozarjamo posebej na današnji oglas v listu.

Veselo in žalostno od Sv. Križa nad Mariborom. Naši mladi igralci so se pod spretnim vodstvom g. Hlebeca začeli vaditi prav zanimivih iger. Zdaj še seveda ne smemo vsega povedati, pač pa samo na tihem namignemo, da se pripravljajo taki prizori, kakršnih še naš oder ni videl. Zares, saj bi bilo drugače predolgočasno pri nas. Gdč. Ivanka nam bo vežbala pevski zbor, razven tega še bomo pa imeli večkrat poučne sestanke, in sicer bo prvi v novem poslovnem letu v nedeljo, dne 16. novembra. Pridite vsi, ker obravnavala se bo velezanimiva snov: v čem se kaže zavednost naše mladine. — V nedeljo, dne 9. t. m., smo pokopali mladega fanta Franca Remšak. Ko je pomagal svoji materi pri selitvi, je prišel po nesreči pod voz, poleg tega pa se je še prehladil in se nalezal zavratne pljučnice. Navzlic zdravniški pomoči je podlegel. Ne pozabimo, da ni nihče zavarovan pred smrtjo!

Smrt mlade deklice. Pri Sv. Marku nižje Ptuja je umrla učenka 5 razreda ljudske šole, Marija Primožič iz Bukovec. Zbolela je na vnetju pljuč in kljub vsem naporom je ni bilo mogoče ohraniti pri življenju. Pogreb se je vršil dne 6. t. m. Na zadnji poti jo je spremljalo 18 belo blečelih deklic in velika množica ljudi. Vse je bilo ginjeno do solz, ko se je poslovila ob odprtem grobu od rajne njene sošolka. Svetila mladi pokojnici nebeška luč.

Roparski napad. Od Sv. Barbare v Halozah poročajo: Na Dušno, dne 3. novembra, ob pol enih jutraj se je v Medribnikih izvršil grozen roparski napad in umor, kakoršnega še nikdo ne pamni. Okoli 15 tolovajev, oboroženih s puškami in samokresi, je nenadoma napadlo hišo kmeta Josipa Petroviča, po domače Plevkač. Roparji so streljali skozi vrata in okna v hišo, na streho, in napad je bil tako nagel, da so se domači, pustivši denar, obleko in drugo v sobi, komaj rešili na podstrešje. O kaki brambi ni bilo govora. Tolovaji so hitro razbili hišna vrata, priломastili našemljeni v sobo ter so pričeli svoj strašen posel. Deklica, stara 10 let, ki se ni mogla rešiti, je morala povedati, kje je bil denar, sicer bi jo ustrelili. Roparjem se je šlo le za denar, ker so že zunaj hiše divje kričali: »Peneze, peneze!« Ko so premetali omare in postelje — našli so le manjšo denarnico s par sto kron, večje niso izsledili —, ko so vse pobili — niti ena šipa ni ostala cela — se je en ropar napotil po stopnicah na podstrešje, pa jo je izkupil, ker ga je hišni gospodar pošteno pozdravil z močnim krampom po glavi. Pa največja nesreča je bila ta, da so tolovaji zunanaj pred hišo ustrelili fanta Ivana Bratušek, nečaka č. g. župnika svetinjskega, ki se nahajal slučajno v bližini hiš. Raztelesenje je pokazalo, da je dobil devet strelcov, med temi štiri v glavo. Presunljivo je bilo, ko je mati celi dan plakala ob mrtvem truplu svojega sina ter čakala na sodnijsko komisijo, ki pa je došla šele drugi dan. O roparjih se domneva, da so bili iz Hrvaške, ker so jo hitro čez bližnjega Sv. Florijana, višnjiško podružnico, pobrisali v svoje bloge. Nauk: Mladina, ostani po noči doma, denar se pa naj varno nalaga v posojilnici.

Iz Draženc. »Narodni Gospodar«, organ radikalno-batinaške stranke, sili tudi v Dražence, upajoč menda na sijajno zmago v Dražencih. Ali njemu v žalost smo tudi tukaj politično zavedni ljudje ter bodo vsi listi razen naših, imeli pri nas prav malo sreče. Naše sovaščane svarimo, da naj bodo oprezní pred listi naših nasprotnikov, posebno pred »Narodnim Gospodarjem.« Če ga kdo dobi, takoj ga naj vrne nazaj; naša poštena vas se ne sme omadeževati s takimi časopisi, kakor je »Narodni Gospodar.« Kakor vsem Slovincem, naj bodi tudi nam geslo: Slovenija Slovincem! Zato proč z listi, ki nas hočejo zaslužniti ter